

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Kultuuri- ja hariduskomisjon

ESIALGNE
2004/2040(DEC)

15.12.2004

ARVAMUSE PROJEKT

Esitaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

Saaja: eelarvekontrollikomisjon

Teema: Euroopa Liidu 2003.eelarveaasta üldeelarve täitmise aruande kinnitamine
(2004/2040(DEC))

Arvamuse koostaja: Helga Trüpel

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon kutsub vastutavat eelarvekomisjoni üles lisama oma resolutsiooni ettepanekusse järgmisi ettepanekuid:

1. tervitab meetmeid, mida Euroopa Komisjon on võtnud, et üle saada programmide Socrates ja Euroopa Noored esimest põlvkonda vaevanud kavandamise ning haldamise puudustest; tervitab äsjaesitatud soovitusel uue põlvkonna elukestva õppe ning Euroopa Noored programmi kohta sisalduvaid parandatud ülesehitus- ja haldusmenetlusi;
2. märgib, et Euroopa Komisjonil on täita raske ülesanne, kuna sobitada tuleb nõuet, mille kohaselt seda tüüpi programmide toetust taotlejate halduskulud peavad olema võimalikult väikesed, finantsmääruse rakenduseeskirjadest tuleneva kohustusega tagada usaldusväärne finantsjuhtimine;
3. rõhutab veendumust, et järgmise põlvkonna elukestva õppe ja Euroopa Noored programmi haldus- ning raamatupidamisnõuete juhtivaks põhimõtteks peaks olema proportsionaalsus; rõhutab, et finantsmääruse rakenduseeskirjades on kasulik teha eesmärgistatud erandeid võimaldamaks:
 - kindla suurusega toetuste laialdasemat kasutamist, mis võimaldaks kasutada lihtsamaid taotlusankete ja lepinguid;
 - kaasrahastamise laialdasemat tunnustamist osamaksetena, mille puhul abisaajatele kohaldatakse leebemaid kuluarvestuse kohustusi;
 - abisaajate finantssuutlikkuse ja tegevusvõime dokumentatsiooni lihtsustamist;
4. rõhutab elukestva õppe ning Euroopa Noored programmi vahe- ja järelkontrolli aruannete õigeaegse avaldamise olulisust.

TAUSTINFORMATSIOON

1. Asutamislepingu artikli 276 kohaselt annab nõukogu soovitusel põhjal Euroopa Parlament ühenduse eelarve täitmisele heakskiidu **eelarve täitmise aruande kinnitamismenetluse kaudu**. Teiste sõnadega võib öelda, et heakskiidu andmine on ametlik teadaanne selle kohta, et parlament on rahul komisjoni tegevusega eelarve täitmisel. See tähendab poliitilist heakskiitu Euroopa Komisjoni tegevusele liidu eelarvega.
2. Eelarve täitmise aruande kinnitamismenetluse aluseks võetakse kontrollikoja aastaaruanne, mis avaldatakse vastavale eelarveaastale järgneva aasta novembris. Kontrollikoja aruande märkused põhinevad tulude ja kulude kontrollil, mis viiakse läbi pärast seda, kui iga ühenduse institutsioon on esitanud auditeeritud aastaaruande. Iga kontrollikoja aruanne sisaldab kinnitavat avaldust aruannete usaldusväärsuse ja üldeelarve aluseks olevate tehingute õiguspärasuse ning korrektsuse kohta. Aastaaruandes võetakse arvesse ka kindlaid alasid käsitlevad eriaruandeid, mis kontrollikoda on esitanud pärast viimase eelarve täitmise aruande kinnitamismenetlust, ja selles antakse hinnang varasemates aruannetes tehtud märkustest tuleneva tegevuse tõhususele.
3. Eriaruandes nr 2/2002 keskenduti hariduse ja kultuuri peadirektoraadi juhitud Socrates programmi ning Euroopa Noored programmi (1995–1999) haldussüsteemile. Selles tuvastati:
 - puudusi programmide kavandamises ja nende haldussüsteemides;
 - puudujääke mõlema programmi tegevuste ja projektide elluviimisel, muuhulgas viivitusi, mis tulenesid keerulistest haldus- ning finantsmenetlustest;
 - puudusi Euroopa Komisjoni sisekontrollisüsteemis;
 - puudujääke Euroopa Komisjoni antud programmide hinnangutes.
4. Parlament toetas kontrollikoja auditi vaatlusandmeid oma raportis 2001. eelarveaasta üldeelarve täitmise aruande kinnitamise kohta.
5. Eriaruande nr 2/2002 järelkontrollis tõdes kontrollikoda (2003. aasta aruande lõiked 6.46–6.59, lk 246–250), et Euroopa Komisjon on hakanud tegelema mitmete kontrollikoja eriaruandes toodud puudujääkidega. Lisaks täheldatakse, et mõnes valdkonnas, nagu programmi ülesehitus ja selle haldamisstruktuur, on Euroopa Komisjonil vaid piiratud tegutsemisvõimalus, kuna praeguse põlvkonna programmide (2000–2006) õiguslik alus pandi paika juba enne kontrollikoja aruande koostamist.
6. Teistes valdkondades tuvastati aga eriaruande järelkontrolli käigus jätkuvaid puudujääke. Kontrollikoda tõdeb, et Euroopa Komisjon peab
 - lihtsustama tulevikus programmide Socrates ja Euroopa Noored ülesehitus- ning haldamisstruktuuri;
 - töötama välja asjakohased ja mõõdetavad näitajad;
 - lihtsustama haldusmenetlusi, näiteks võtma kasutusele elektroonilise süsteemi siseriiklike asutuste esitatud ettepanekute vastuvõtmiseks ja käsitlemiseks;
 - juhendama paremini siseriiklikke asutusi selles osas, millist auditeerimistööd on vaja teostada nõutavate auditeerimistõendite esitamiseks, samuti töötama välja strateegia, millega tagatakse nende tõendite vastavus miinimumnõuetele;

- hindama keskseid haldusküsimusi ja eelkõige püüdlusi lihtsustada programmide haldus- ning finantsaspekte, teavitama nende hindamiste tulemustest Euroopa Parlamenti, nõukogu ja siseriiklikke asutusi, et järgnevate programmide väljatöötamisel oleks võimalik arvestada nende tulemustega.
7. Euroopa Komisjoni vastused kontrollikoja märkustele on ära toodud kontrollikoja aruande lehekülgedel 267–268. Peamised punktid on:
- järgmise põlvkonna programmide (2007–2013) soovitatav ülesehitus on lihtsam kui praeguse põlvkonna programmide ülesehitus, mis omakorda on lihtsam kui aastatel 1995–1999 elluviidud programmidel;
 - jätkatakse mõõdetavate näitajate väljatöötamist;
 - jätkatakse haldustegevuse lihtsustamist (sh kindla suurusega toetuste laialdasem kasutamine);
 - siseriiklikke asutusi juhendatakse paremini juba auditeerimistõendite koostamisel ja nende auditeerimist on tihendatud (alguses nt ei võetud vastu enamust 2003. aasta kohta esitatud auditeerimistõenditest);
 - lisatud on pingutusi programmide hindamiseks ja kavatsetakse koostada lõplik tõhususe (elluviimine ja tulemused) ning tootlikkuse (haldus- ja finantsaspektid) hinnang.
8. Üldiselt leiab arvamuse koostaja, et Euroopa Komisjon on andnud kontrollikoja märkustele veenvad vastused. Ta on seisukohal, et **parlament peaks**:
- tervitama asjaolu, et Euroopa Komisjon on õppinud Socrates ja Euroopa Noored programmide esimest põlvkonda vaevanud kavandamise ning haldamise puudustest, nagu seda tõendavad järgmise põlvkonna elukestva õppe ja Euroopa Noored programmide kohta tehtud ettepanekud;
 - märkima, et Euroopa Komisjonil on täita raske ülesanne, kuna sobitada tuleb nõuet, mille kohaselt programmid peavad olema võimalikult kasutajasõbralikud ja mittebürookraatlikud, finantsmääruse rakenduseeskirjadest tuleneva kohustusega tagada ühenduse rahaliste vahendite usaldusväärne juhtimine;
 - rõhutama veendumust, et juhtivaks põhimõtteks toetuste haldamisel peaks olema proportsionaalsus ja nõudma: kindla suurusega toetuste laialdasemat kasutamist; kaasrahastamise laialdasemat tunnustamist osamaksetena, mille puhul abisaajatele kohaldatakse leebemaid kuluarvestuse kohustusi; abisaajate finantssuutlikkuse ja tegevusvõime dokumentatsiooni lihtsustamist;
 - rõhutama vahe- ja järelkontrolli aruannete õigeaegse avaldamise olulisust.
